

DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ

Zespół Placówek w Gołotczyźnie

A decorative graphic element consisting of a solid teal horizontal bar, followed by a white horizontal bar, and then three thin white horizontal lines stacked vertically on the right side of the page.

Polskie święto oświaty i szkolnictwa wyższego zostało ustanowione **27.04.1972** r. określone ustawą- Karta praw i obowiązków nauczyciela jako Dzień Nauczyciela. Od 1982r. Na mocy ustawy- Karta Nauczyciela obchodzone jest jako Dzień Edukacji Narodowej.

Historia

Dzień ten, nadal potocznie zwany Dniem Nauczyciela jest upamiętnieniem powstania Komisji Edukacji Narodowej, która została utworzona z inicjatywy króla Stanisława Augusta Poniatowskiego i zrealizowana przez Sejm w dniu 14 października 1773 roku.

Komisja Edukacji Narodowej, której pełna nazwa brzmiała: ***Komisja nad Edukacją Młodzi Szlacheckiej Dozór Mająca*** była centralnym organem władzy oświatowej. Zależna była ona od króla i Sejmu, który został powołany w Rzeczypospolitej Obojga Narodów przez Sejm Rozbiorowy, za zgodą ambasadora rosyjskiego Ottona von Stackelberga, który występował w imieniu carycy Katarzyny II.

*Caryca
Katarzyna II*

*Otton von
Stackelberg*

Komisja Edukacji Narodowej była pierwszą w Polsce i w całej Europie władzą oświatową o charakterze ministerstwa oświaty publicznej. Została powołana głównie dlatego, że do 1773 edukacja podstawowa i średnia były w Rzeczypospolitej organizowane przez zakon jezuitów. Taki system edukacji nakierowany był na kształcenie w zakresie teologii katolickiej przy pomocy łaciny, pozostałe przedmioty były traktowane podrzędnie.

W 1773r. zakon jezuitów został rozwiązany przez papieża Klemensa XIV, co w Polsce groziło upadkiem edukacji, ale też było impulsem do głębokich reform szkolnictwa.

Kościół Świętych
Apostołów Piotra i
Pawła wraz z
Kolegium Jezuitów w
Pułtusk

Głównym inicjatorem i architektem powstania Komisji był ksiądz **Hugo Kołłątaj**.

Pierwotny skład liczył 4 senatorów i 4 posłów reprezentujących Koronę i Wielkie Księstwo Litewskie. Najbardziej zasłużonymi, oficjalnymi członkami byli m.in.: **Adam Czartoryski, Ignacy Potocki i Andrzej Zamoyski**.

Jednak od samego początku faktycznymi pracownikami Komisji była grupa uczonych i artystów skupiona wokół Hugona Kołłątaja, który nadawał kierunek jej działaniom.

Adam Czartoryski

*Ignacy
Potocki*

*Andrzej
Zamoyski*

*Ksiądz Hugo
Kołłątaj,
główny
inicjator
powstania
Komisji, który
nadawał
kierunek jej
działaniom.*

Dokonania Komisji

- Całkowita reorganizacja i stworzenie od podstaw systemu szkół średnich.
- Opracowanie nowych programów nauczania.
- Utworzenie seminariów nauczycielskich przy uniwersytetach.
- Publikacja nowatorskich podręczników szkolnych.
- Reforma Akademii Krakowskiej i Wileńskiej.
- ***Zaczęto nauczać w języku polskim-*** nauka w języku łacińskim była zakazana.

Działalność Komisji jest nie do przecenienia w historii Polski. Kadra nauczycielska wychowana przez Komisję kontynuowała działalność w jej duch jeszcze długo po utracie niepodległości przez Rzeczpospolitą, wychowując kolejne pokolenia wykształconej młodzieży, dzięki której przetrwała polska kultura i język.

Dzień Edukacji Narodowej jest uroczystością obchodzoną w instytucjach związanych z oświatą. Jest okazją do podziękowań oraz nagradzania wyróżniających się dla niej nauczycieli i pracowników niepedagogicznych.

Jak świętuje się Dzień Edukacji Narodowej w innych krajach?

Chiny

W Chinach Dzień Nauczyciela obchodzi się 10 września, chociaż ta data nie nawiązuje do żadnego ważnego wydarzenia. Nauczyciele dostają wtedy pół dnia wolnego.

Argentyna

Argentyńczycy świętują Dzień Nauczyciela 11 września. Tego dnia zmarł Domingo Faustino Sarmiento, pierwszy cywilny prezydent. Dzięki niemu dwukrotnie wzrosła liczba szkół, a argentyński system edukacji został uznany za najlepszy w Ameryce Łacińskiej. Dzień Edukacji Narodowej jest świętem państwowym, które obchodzi się dość hucznie, nawet kilka dni.

Hiszpania

Dzień Nauczyciela w Hiszpanii obchodzony jest 30 września. W tym dniu organizowane są duże imprezy, w święto zaangażowane są także szkoły wyższe. Popularne jest przygotowywanie kartek przez uczniów dla ich ulubionych nauczycieli.

Finlandia

Finlandia posiada jeden z najlepiej ocenianych systemów edukacji na świecie. Jednak nauczyciele nie mają tam swojego święta. Nieoficjalnie jednak uczniowie wyrażają swoją wdzięczność 9 kwietnia.

„ Wykształcenie to dobro, którego nic nie jest w stanie nas pozbawić”

14 października

**Dzień Nauczyciela
(Dzień Edukacji Narodowej)**

**Kochani Nauczyciele, bądźcie
wciąż z nami!
Czy jesteśmy duzi czy
jeszcze mali.
Życzymy Wam szczęścia na
następne lata,
niech żyje i rozkwita
nasza oświata!**

WIĘCEJ NA DEMOTYWATORY.PL

Opiekunowie
Samorządu